

ПРОТОКОЛ № 1

розширеного засідання робочої групи освітньої програми
«Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових
дисциплін)»

від «20» квітня 2026 р.

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

(відповідне підкреслити)

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В6 Перформативні мистецтва

Кваліфікація: Бакалавр перформативних мистецтв

Назва ОП: «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових
дисциплін)»

Присутні:

Завідувач кафедри: Берегсасі Аніко Ференцівна, доктор габілітований у галузі «Гуманітарні науки», доцент, професор кафедри філології УР, завідувачка кафедри.

Гарант ОП: Чордаш Василь Васильович, доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки», доцент кафедри філології

Члени проєктної групи:

Виднянски Аттила Йосипович, театральний режисер, професор, лауреат премії Кошута Лайоша,

Герцег Тамаш, доктор філософії у галузі театрознавства,

Сіладі Балінт, доктор мистецтва у галузі театального мистецтва,

Гал Одел Федорівна, доктор філософії з галузі гуманітарні науки, доцента кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.,

Маді Габрієлла Яношівна, доктор філософії з галузі гуманітарні науки, доцента кафедри філології Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.,

Кейс Маргаріта Юрїївна, доцент, кандидат історичних наук Закарпатського угорського університету ім. Ференца Ракоці II.

Науково-педагогічні працівники, які забезпечують ОП: Берегсасі Аніко Ференцівна, Черничко Степан Степанович, Чордаш Василь Васильович, Гал Одел Федорівна, Маді Габрієлла Яношівна, Кейс Маргаріта Юрїївна, Дудич Катерина Іванівна, Чурман-Пушкаш Аніко Степанівна, Вараді Крістіян Юрїйович, Сіладі Балінт, Герцег Тамаш.

Представники здобувачів (студентів):

Рац Мілан Адальбертович, студент IV курсу денного відділення спеціальності 014 Середня освіта (Англійська мова і література);

Шаш Естер Василівна, студентка II курсу денного відділення спеціальності 035 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська) - Філологія. Англійська мова та література (переклад включно), угорська мова та література);

Гузина Естер Йозефівна, студентка IV. курсу денного відділення спеціальності А4.026 Угорська мова та зарубіжна література.

Зовнішні стейкхолдери (роботодавці):

Шін Едіна Йосипівна, виконуючий обов'язки директора – Комунальний заклад «Закарпатський обласний угорський драматичний театр» Закарпатської обласної ради.

Мельничук Олег Троянович, викладач Циклової Комісії мистецьких дисциплін та викладач кафедри мистецьких дисциплін – Комунальний заклад вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

Гал Наталія Андріївна, артист I категорії – Комунальний заклад «Закарпатський обласний угорський драматичний театр» Закарпатської обласної ради.

1. Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (які затверджені Постановою КМУ №1187 від 30.12.15 р. в редакції Постанови КМУ № 365 від 24.03.2021 р.), «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ», «Положення про Гаранта освітньої програми та групу забезпечення спеціальності в ЗУІ ім. Ф. Ракоці II», «Положення про стейкхолдерів освітніх програм», «Положення про складання та оновлення освітніх програм», «Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ», стандарту 1.2 Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area – ESG), Наказу ректора УР No. 143-Вн від 23 грудня 2025 р., на розширеному засіданні кафедри філології було проведено обговорення розробки проекту ОП «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових дисциплін)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

2. У процесі обговорення учасники засідання переглянули та проаналізували:

- Вимоги стандарту вищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти.
- Зміни у законодавстві України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, НАЗЯВО щодо вищої освіти.
- Відповідні Накази, положення, інші розпорядчі документи керівництва УР.
- Досвід вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти.

3. Учасники засідання внесли свої пропозиції щодо розробки проекту опису ОП:

В обговоренні, окрім науково-педагогічних працівників кафедри, взяли участь зовнішні (представники роботодавців) і внутрішні (здобувачі вищої освіти) стейкхолдери.

Під час обговорення учасники засідання звернули увагу, що доцільність запровадження

такої освітньої програми зумовлена цілою низкою чинників:

- 1) нагальною регіональною потребою у кваліфікованих молодих фахівцях акторської майстерності для Закарпатської області. Ця потреба особливо актуальна в умовах компактного проживання представників угорської громади та інших національних меншин;
- 2) важливістю розвитку якісної міжкультурної комунікації засобами театрального мистецтва для зміцнення соціальної згуртованості та ефективної взаємодії в суспільстві;
- 3) прагненням здобувачів УР з інших спеціальностей філологічного спрямування здобути додаткову споріднену кваліфікацію, щоби бути більш конкурентоздатними на ринку праці;
- 4) популярністю і затребуваністю ОП такого спрямування в Закарпатті;
- 5) дефіцитом акторів на ринку праці, що зумовлює потребу у підготовці фахівців акторської майстерності;.

Відповідно учасники запропонували таке формулювання мети освітньої програми:

Підготовка компетентних і конкурентоспроможних фахівців у галузі акторського мистецтва, які володіють сучасними теоретичними знаннями та практичними навичками сценічної діяльності, здатні створювати художні образи, працювати в творчому колективі та здійснювати професійну комунікацію українською, угорською мовами. Надання освіти у сфері перформативних мистецтв (сценічне мистецтво) із забезпеченням широких можливостей працевлаштування; формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей студентів – майбутніх акторів з урахуванням потреб сучасного мистецького середовища.

Мета освітньої програми полягає у фундаментальній підготовці фахівців у галузі сценічного мистецтва, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання акторської діяльності, реалізовувати творчі проекти та забезпечувати ефективну міжкультурну взаємодію в мистецькому просторі, що реалізується через:

- гармонійний та багатовимірний розвиток особистості майбутнього актора, здатного творчо осмислювати дійсність і втілювати її у сценічних образах, усвідомлюючи соціокультурний контекст мистецтва;
- формування високого рівня професійної адаптивності здобувачів вищої освіти в умовах сучасного ринку праці через тісну співпрацю з театральними установами, роботодавцями та іншими стейкхолдерами.

Завідувач кафедри, Берегсасі Аніко, наголосила, що у процесі формування освітньої програми ключовим є забезпечення підготовки актора драматичного мистецтва, зокрема актора прозового виконавства, і саме на цей результат має бути спрямована навчальна програма.

Гарант ОП, Чордаш Василь Васильович, ознайомив присутніх із попередньо складеним переліком обов'язкових навчальних дисциплін, сформованим з урахуванням пропозицій присутніх учасників та зовнішніх стейкхолдерів. Гарант наголосив: При складанні програми навчання необхідно звернути увагу на те, що підготовка актора в освітній програмі реалізується як поетапний процес формування професійної майстерності. Це означає, що профільні дисципліни для чотирьох курсів повинні відповідати цій специфічній логіці. Крім того, необхідно наголосити, що освітній процес включає специфічні для акторської підготовки методи: репетиційний процес; акторські тренінги; робота над роллю; сценічна практика; проектна діяльність (створення вистав). Слід підкреслити, що підготовка актора охоплює не лише сценічну, але й екранну акторську діяльність, включаючи роботу перед камерою, взаємодію з режисером і оператором. Відповідно, до освітньої програми мають

бути включені такі компоненти, за допомогою яких студенти зможуть опанувати також і основи кінопрофесії. У зв'язку з цим вводиться дисципліна «Історія кіно», серед запланованих гостьових лекцій будуть і зустрічі, пов'язані з роботою в кіно, а також студенти зможуть практикувати акторську гру перед камерою в межах запланованої навчальної практики. Окрім цього, вкрай важливо в обов'язковому порядку включити до програми дисципліну «Українська мова». Відповідно до нещодавно ухвалених змін до законодавства (Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань підготовки громадян до національного спротиву, <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/CardByRn?regNum=13347&conv=9>), замість колишньої дисципліни «Теоретична частина базової загальновійськової підготовки» так само в обов'язковому порядку як 5-кредитний предмет має бути включено дисципліну «Основи національного спротиву», для якої за пропозицією Ради із забезпечення якості освіти необхідно визначити окремі компетентності. Через ці 5 кредитів, які необхідно врахувати, передбачається зміна кількості кредитів у запланованому IV семестрі: для дисципліни «Історія театру» — з 4 до 3 кредитів, а для дисципліни «Акторська майстерність», що викладається у цьому ж семестрі, — з 5 до 4 кредитів. Під час планування важливо також наголосити, що як обов'язкові дисципліни історичного спрямування, пов'язані з підготовкою, так і дисципліни теоретичного характеру мають отримати такі історичні чи тематичні назви, які відповідають раніше окресленій логіці програми. Відповідно, надалі члени групи також повинні формулювати свої відповідні пропозиції в межах цієї логіки. Гузіна Естер Йозефівна, студентка магістерської програми, зазначила, що дуже рада відкриттю спеціальності акторської майстерності. Вона любить театр, вже виконувала роль асистентки актора і неодмінно хоче здобути відповідну кваліфікацію. На її думку, ця освітня програма сприятиме поверненню з-за кордону більшої кількості студентів.

Рац Мілан, студент кафедри, а також представник Студентського самоврядування закладу, зазначив, що разом зі Студентським самоврядуванням обов'язково відвідуватимуть театр, щоб зробити навчальну програму привабливою для молоді.

Шош Естер Василівна, студентка кафедри, висловила радість з приводу того, що під час проектування програми нового курсу члени групи беруть за основу, серед іншого, вже діючі програми в Києві, Львові та Будапешті, а також прагнуть перейняти елементи з кожної програми та застосувати їх з урахуванням власних регіональних особливостей.

Шін Едіна Йосипівна, виконуючий обов'язки директора – Комунальний заклад «Закарпатський обласний угорський драматичний театр» Закарпатської обласної ради, наголосила на важливості програми, що розпочинається. Адже у Берегові театральне життя має багаті традиції: щонайменше з 1990-х років цілі покоління акторів доводили свою майстерність як на регіональному рівні, так і за межами країни. Акторські традиції, пов'язані з Береговим, обов'язково варто передати наступним поколінням, і чудову можливість для цього пропонує нова спеціальність.

Маді Габрієлла представила вимоги до вступу, зокрема зазначила необхідність проходження вступного випробування на визначення фахової придатності (творчого/професійного спрямування). Учасники обговорення дійшли згоди щодо змісту та детальних вимог цього вступного випробування.

4. На основі аналізу та обговорення освітньої програми «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових дисциплін)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти УХВАЛИЛИ:

1. З метою запровадження освітньої програми «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових дисциплін)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розробити проєкт опису освітньої програми відповідно до чинного законодавства та внутрішніх

положень закладу. Також ухвалено рішення про необхідність детального опрацювання та розроблення порядку проведення вступного випробування на перевірку фахової придатності (творчого конкурсу), включаючи його структуру, зміст та критерії оцінювання.

2. При розробленні проєкту ОП врахувати пропозиції науково-педагогічних працівників:

а) Обов'язково необхідно запровадити та пропонувати вибірккову дисципліну, пов'язану з театральним мистецтвом, щоб здобувачі освіти мали можливість додатково розвиватися у цій сфері поряд із обов'язковими навчальними дисциплінами.

б) Розглянуто компоненти програми: обов'язкові дисципліни, практики. Визначено попередню кількість кредитів ECTS.

Історія і культура України

Історія та культура угорського народу

Філософські студії

Іноземна мова (англійська)

Українська мова

Основи національного спротиву

Історія угорської літератури та драми

Історія зарубіжної літератури та драми

Сучасна література: літературне та театральне життя

Історія мистецтва:

Історія образотворчого мистецтва. Класичні епохи

Історія образотворчого мистецтва. Сучасні напрями

Історія музики

Історія театру

Історія кіно

Сценічне мовлення

Техніка мовлення

Сценічний спів

Основи сценічного руху: Ритміка

Основи сценічного руху: Сценічний рух

Майстерність актора

Акторський тренінг

Світові практики роботи над роллю в театрі та кіно (гостьовий курс)

Теорія літератури та драми

Риторика та стилістика

Студії з культури та медіа

Аналіз літературних творів (драматичний аналіз)

Теорія літератури і основи естетики

Психологія взаємодії у творчому колективі

Основи комунікації угорської мови

Навчальна практика

Виробнича практика

Підготовка кваліфікаційного проєкта

Атестація (захист кваліфікаційного проєкта)

3. За короткий термін підготувати проєкт опису програми для обговорення з усіма зацікавленими сторонами.

Призначити відповідальних за підготовку кожного блоку програми.

4. Додати до ОП рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів, що є визнаними професіоналами та/або практикаками в академічному та/або фаховому середовищі предметної області ОП.

5. Подати проект освітньої програми «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових дисциплін)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на аналіз до Відділу моніторингу освітнього процесу та Ради із забезпечення якості вищої освіти.
6. Рекомендувати Відділу моніторингу освітнього процесу та Ради із забезпечення якості вищої освіти УР схвалити проект освітньої програми «Акторське мистецтво (з угорською мовою викладання фахових дисциплін)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для надання у подальшому на розгляд та затвердження Вченій раді УР.
7. Затвержені Вченою радою освітні програми, рецензії до них та протоколи обговорення виставляються на веб-сторінці УР.

Дата: 20.04.2026 р.

Завідувач кафедри:

Гарант ОП:

БЕРЕГСАСІ Аніко

ЧОРДАШ Василь